Artă şi tehnică
FOTOGRAFIA DE SPORT

S'ar putea pune întrebarea: dece o asemenea preocupare, de ce un asemenea articol? Merită fotografia de sport, să preocupe presa sportivă?

După o experienţă de un an şi mai bine, colaborarea cu fotografii şi fotografia de sport la revista Stadion ne-a arătat cu prisosinţă că problema fotografiei de sport merită o discuţie, menită să clarifice atât obiectivele (ca să fim în limbaj fotografic!) unei arte fotografice sportive cât şi să îmbunătăţească condiţiile azi existente.

Un capitol special al cărţilor de studiu sau introducerea în fotografie se intitulează: fotografia de sport.

Se găsesc acolo date tehnice. Considerând sportul ca un important câmp de activitate fotografică, ţinând seama de condiţiile speciale de lucru, viteza maximă, timp de expunere scurt, obiective speciale, etc., autorii acestor manuale au crezut necesar să sublinieze dificultăţile tehnice ale realizării unei bune fotografii de sport.

Dar nu de acestea dorim a ne ocupa. Ele sunt depăşite de fotografii de sport pe cari îi avem iar amatorii le pot consulta întregindu-le prin propria lor experienţă. Desigur amatorul fotograf va găsi în sport decorul dorit. Turismul, skiul, atletismul, canotajul toate acestea se găsesc adeseori în albumele cari fac punctul de glorie al unui pasionat posesor de aparat fotografic.

Ceeace ne interesează pe noi este fotografia care depăşind caracterul unui album personal, serveşte sportul, fotografia pe care fotograful amator sau de profesie sunt chemaţi s'o realizeze. Aceasta pentrucă s'a dovedit că puţini (din păcate!) fotografi de sport pe cari îi avem nu îşi înţeleg totdeauna menirea. Concepţia burgheză despre fotografia de sport mai dăinuie încă la fotografii noştri. Iată de ce nu odată revista **STADION**, s'a văzut obligată să publice fotografii inexpresive sau neadequate în care aşa zisul amănunt „artistic" denaturează esenţa şi valoarea fotografiei de sport prin inutilul cu care o încarcă.

Părăsind concepţia burgheză, devinind din punctul de vedere al acesteia în însăşi fenomentul de artă al „artei pentru artă", fotografia de sport trebue să depăşească inutilitatea căutând să servească sportul, să devină utilă.

In trei direcţii trebue găsit sprijinul pe care fotografia îl poate da sportului:

A. — Fotografia de sport ca propagandist

Sportul trebue azi înţeles ca un factor de educare şi întărire fizică. Frumuseţile, utilitatea şi satisfacţiile lui atrag de multe ori dela sine. Dar nenumărat este numărul tinerilor cari rămân, din diverse cauze în afara preocupărilor sportive, adică nu folosesc acest minunat mijloc pentru propria lor întărire.

In vederea acestui scop, al antrenării masselor în mişcarea sportivă fotografia de sport poate folosi. Nu întâmplător un ciclu de conferinţe al Asociaţiei Turismului Popular era însoţit de proecţia de diapozitive cari au avut rolul să trezească gustul de drumeţie.

Atletismul a avut numai de câştigat din fotografiile executate de Ion Peteu Fr. Hausleitner sau Ascanio Damian, la concursurile internaţionale sau la probele atletice ale ultimului an. Dar cei citaţi au mers chiar prea departe cu fotografia cu rol propagandistic în detrimentul unor alte aspecte. Au înăbuşit alte valori ale fotografiei în peisaj sau dinamică.

Dimpotrivă aproape că nu au putut fi publicate câteva fotografii dela box sau football cari relevând exagerat durităţile sau denaturând perspectivele, prin publicarea lor ar fi adus un prost serviciu sportului. (Astfel de fotografi de „senzaţie" abundă în presa ilustrată de sport a ţărilor capitaliste!).

Fotografie document:

Un foult care „trebuia" fluerat

Dar nu numai cu acest simţ al sezisării ce trebue redat trebue să fie înarmat fotograful ci şi cu cel de a şti cum trebue redat. Sportul înseamnă mişcare. El cucereşte prin energia şi tinereţea pe care o emană. Fotografia de sport trebue să conţină dinamismul mişcării care caracterizează sportul.

O fotografie statică poate fi un superb peisaj, un reuşit portret, dar nu o fotografie de sport. Limitele unui articol nu permit să arătăm în ce mod se poate căpăta aspectul dinamic. Consultarea unui manual dar mai ales experienţa poate învăţa acest lucru.

Dar ceeace nu trebue să uităm e că folosirea în exclusivitate a fotografiilor de propagandă duce la un periculos formalism, sub haina căruia poate sălăşlui aceeaş veche mentalitate a „artei pentru artă".

B. — Fotografia de sport ca documentar

Fotografia a folosit totdeauna ca document. Insăşi portretul de familie, faza primitivă a fotografiei, este documentul unui aspect fizic într'o anumită perioadă. Dar cu atât mai mult în fotografiile utilizate de ştiinţă, de geografie, de istorie.

Fotografia de sport ca documentar poate fi folosită în două direcţii. Prin reportajului important pentru istoria sportului, înregistrând aspectele celor mai semnificative manifestări sportive.

Dela cutare întâlnire internaţională, unde sunt fotografiaţi participanţii (cine nu cunoaşte comuna fotografie a celor două echipe, pe două rânduri cu arbitru în margini, schimbând flori!) până la redarea manifestaţiilor sportive de massă unde aparatul fotografic înregistrează imensitatea participării.

Cel de al doilea aspect al fotografiei de sport ca documentar are cea mai mare însemnătate. Este vorba de fotografia care ajută la înregistrarea corectă a rezultatelor şi verificarea lor, fie că este vorba de o sosire sau de un goal. Sunt încă vii în memoria mea două fotografii a căror publicare a stârnit un deosebit interes contribuind la stabilirea unor adevăruri.

Fotografia executată de Fr. Brandrup la baraj în matchul FC Ploeşti—Armata care a arătat indiscutabil un goal neacordat şi fotografia lui Ion Peteu dela campionatul de viteză care clarifica istoricul rivalităţii în cele trei curse consecutive dintre Marin Niculescu şi Ocneanu.

Importanţa acestor fotografii document, se vădeşte, fiind din ce în ce mai des utilizate, la cursele de cai sau în probele atletice.

C. — Fotografia ca îndreptar tehnic şi educativ

Poate cel mai important rol îl are fotografia ca îndreptar tehnic şi educativ pentru viaţa sportivă. Şi tocmai din păcate fotografii noştri de sport, nu par prea convinşi de acest lucru... Desigur pentrucă acest gen de fotografie de sport cere fotografului pregătire tehnică şi efortul de a se rupe de ispita detaliului sau a „formei artistice".

Ca şi în conţinutul nou pe care l-a căpătat ziarul, spre deosebire de cel burghez, plecând dela senzaţional şi la inutil, devenind un educator şi mobilizator, tot aşa şi fotografia în acelaş sens trebue să-şi schimbe menirea şi conţinutul.

Fotografie tehnică:

Săritura în lungime

Aşa cum articolul de ziar a părăsit senzaţionalul şi detaliul inutil, pentru esenţial şi educativ şi fotografia de sport trebue să se desbare de inutilul facil şi să-şi găsească menirea printr'o redare folositoare a momentului înregistrat.

Fotografia de sport, trebue să fie un capitol dintr'un mare curs de pregătire tehnică sportivă.

Fotografii noştri trebue să se străduiască să înveţe ce este bun şi ce este prost în cutare sport şi să ştie să prindă mişcarea perfectă care să folosească ca exemplu celui ce o va privi.

Am văzut nenumărate fotografii comune, cari nu spun nimic, din acest punct de vedere paginile revistei Stadion au abundat în fotografii — faze de football de exemplu cari nu difereau una, ca ceva extra sportiv de domeniul na de alta.

Rare ori unii fotografi au putut reda valoarea tehnică a sportului fotografiat şi aceasta pentrucă au ignorat pregătirea lor tehnică sportivă.

Adevărat că este şi rolul redactorului să alcătuiască legenda care să explice just fotografia.

Şi din punct de vedere educativ fotografia de sport poate fi de folos. In momentele în cari se pornea ofensiva contra brutalităţilor şi a jocului nepermis în football, o fotografie a lui Duşan eliminat din joc, stând pe tuşe şi în spatele lui, întâmplător, un soldat privindu-l încruntat, era mai grăitoare decât trei articole de ziar.

*

Dacă ar fi să tragem concluzia trebue să vedem în fotografia de sport un aliat preţios al sportului.

Fotograful de sport, ca şi ziaristul de sport au rolul deosebit de a mobiliza şi educa massele de sportivi şi trebue să corespundă acestuia.

Dar nu vom putea ajunge la o îmbunătăţire calitativă a fotografiilor de sport decât printr'o înţelegere justă a celor de mai sus dar şi prin mărirea numărului celor preocupaţi de fotografia de sport.

Raul Radu

LA TRICOTAJE 5300

CUM SE LUCREAZĂ UN TRICOU

Un student, atlet şi lucrător în fabrică

Când treci pe lângă un magazin cu articole de sport te opreşti instinctiv în faţa vitrinei, admiri un tricou, un pullover de portar, o pereche de jambiere sau orice alt articol care face parte din echipamentul sportivului.

Desigur că toate sunt utile, indispensabile chiar, dar cel mai căutat este tricoul, articol pe care fiecare începător şi-l procură întâi.

Şi câte tricouri n'am admirat în viaţa noastră, câte echipe n'am încurajat numai pentru că ne plăcea culoarea tricourilor lor, câte şi câte stive n'am văzut în magazia de materiale a O. S. P.-ului, fără să ne fi întrebat vreodată, cum şi cine le fabrică?

Cine sunt aceia cari le lucrează cu atâta pricepere, cine le dă coloritul viu, cine depune atâta muncă pentru reuşita lor?

Sunt ei sportivi sau nu?

Desigur că da!

Şi ei sunt sportivi şi harnici muncitori ca şi tovarăşii din metalurgie care le pregătesc piesele, le confecţionează maşinile, se întrec ca şi ei în muncă, pentru că toţi ştiu, că prin muncă şi sport contribue cât mai mult şi grăbesc redresarea vieţii economice.

La tricotaje 5300

Pe zidul dela intrare, oamenii muncii au aşezat o firmă pe care stă scris:

— TRICOTAJE 5300, INTREPRINDERE NAŢIONALIZATA.

Camioane încărcate la refuz cu lăzile ce conţin fire de bumbac, pătrund pe poarta fabricei pentru ca pe cealaltă parte să iasă altele, mai încărcate, cu produse fabricate.

Trainînguri, pullovere şi mănuşi pentru ski sunt acum din belşug, presând arcurile camionului care le duc în grabă pentru a putea fi distribuite muncitorilor sportivi ce practică sporturile de iarnă.

*

Secretarul Comitetului de Intreprindere, d. **Ivanovici** era numai la doi paşi de noi, eşit în întâmpinarea camioanelor cu fire de bumbac ce veneau necontenit.

Il lămurim despre rostul vizitei, şi dânsul află că este vorba de gazetarii sportivi şi răspunde:

„Cu această ocazie veţi cunoaşte mulţi sportivi, pentru că toţi muncitorii şi muncitoarele de aci fac sport".

Prin săli mari şi spaţioase, bine aerisite şi luminoase, pe sub curele de transmisie şi printre diferite maşini. Iată o maşină Rundtstuhl.

Cele opt spuluri de bumbac care sunt aşezate pe partea superioară a maşinei, sunt tricotate cu repeziciune — sub privirea atentă a muncitorului SCHREIBER NARCIS, muncitor în fabrică, — student al Facultăţii de Litere şi sportiv pe teren.

Are 20 ani, este poli sportiv şi ocupă postul de portar al echipei de football.

— **„Ţin mult la maşina mea şi din zi în zi caut s'o cunosc cât mai bine, pentru a da un şi mai mare randament".**

Astăzi când tot tineretul muncitor trebue să facă sport, noi suntem datori să le dăm cât mai mult şi mai bun echipament.

Apoi, Schreiber Narcis îmi arată şi o sportivă, care lucrează la o maşină vecină.

Nina Grigore, muncitoare care s'a evidenţiat în întrecerile dela 7 Noembrie, depăşind norma cu 30 la sută, cunoaşte la perfecţie toate maşinile, ducând acum şi o muncă de lămurire. Din cunoştinţele ei n'a făcut un secret ci din contră metoda ei de lucru este explicată tuturor tovarăşelor din fabrică, pentru că numai în felul acesta înţelege Nina Grigore să contribue la depăşirea normelor vechi.

Valuri, valuri, în zeci şi sute de kilograme, bumbacul gata tricotat ia contact cu soluţiile chimice unde este vopsit în diferite culori.

Baloturile sunt introduse în atelierul de croit, unde tipare de toate dimensiunile vin să le dea o formă definitivă.

Pe o masă imensă straturile groase sunt străpunse de un cuţit bine ascuţit care este mânuit cu multă dexteritate de un maestru destul de tânăr.

Numai aşa a reuşit să depăşească norma cu 64 la sută, **Ovanez Bazagian,** maestru destoinic şi talentat jucător de foot-ball.

Acum când scheletul este gata, mai are de făcut un ultim drum, acela la atelierul de confecţie, unde **Ecaterina Chiparizopol,** şefa secţiei, îl distribue la maşinile Triploc pentru a fi încheiat, i se pun manşetele, gulerul, trecând apoi la maşina de tiv.

Incepând cu şefa secţiei, **Ecaterina Chiparizopol** şi trecând pe la toate celelalte maşini din acest atelier, nu întâlnim decât sportive.

Elisabeta Dumitrescu, Lucia Iordăchescu, Marcela Balmaş, toate sunt evidenţiate în producţie şi desăvârşite sportive.

Atletismul este sportul lor preferat şi numai cele două crossuri populare le-au dat prilejul să participe într'o competiţie de masse.

In imediată apropiere este magazia, în care tricourile sunt aşezate în stive ce se înalţă până în tavan.

Dar aci nu vor sta mult pentru că şi sportivi sunt mulţi.

Toţi aşteaptă să le vină tricouri, toţi vor să facă sport, toţi ştiu că numai datorită actualului regim de democraţie populară, sportul nostru este în progres.

Gata! Maşina a sosit!

Muncitorii încarcă de zor, motorul se pune în mişcare şi cel mai util articol din echipamentul sportivului a luat drumul depozitului, de unde va fi distribuit.

Dar tricourile nu se despart pentru totdeauna, pentru că în curând se vor întâlni în manifestaţii sportive, de data aceasta purtate de trupurile vânjoase ale muncitorilor care se vor întrece şi pe terenurile de sport ca şi în producţie.

St. Ionescu

Sportivii NINA GRIGORE şi SCHREIBER în plină activitate lucrând pânza din care se vor face tricourile.

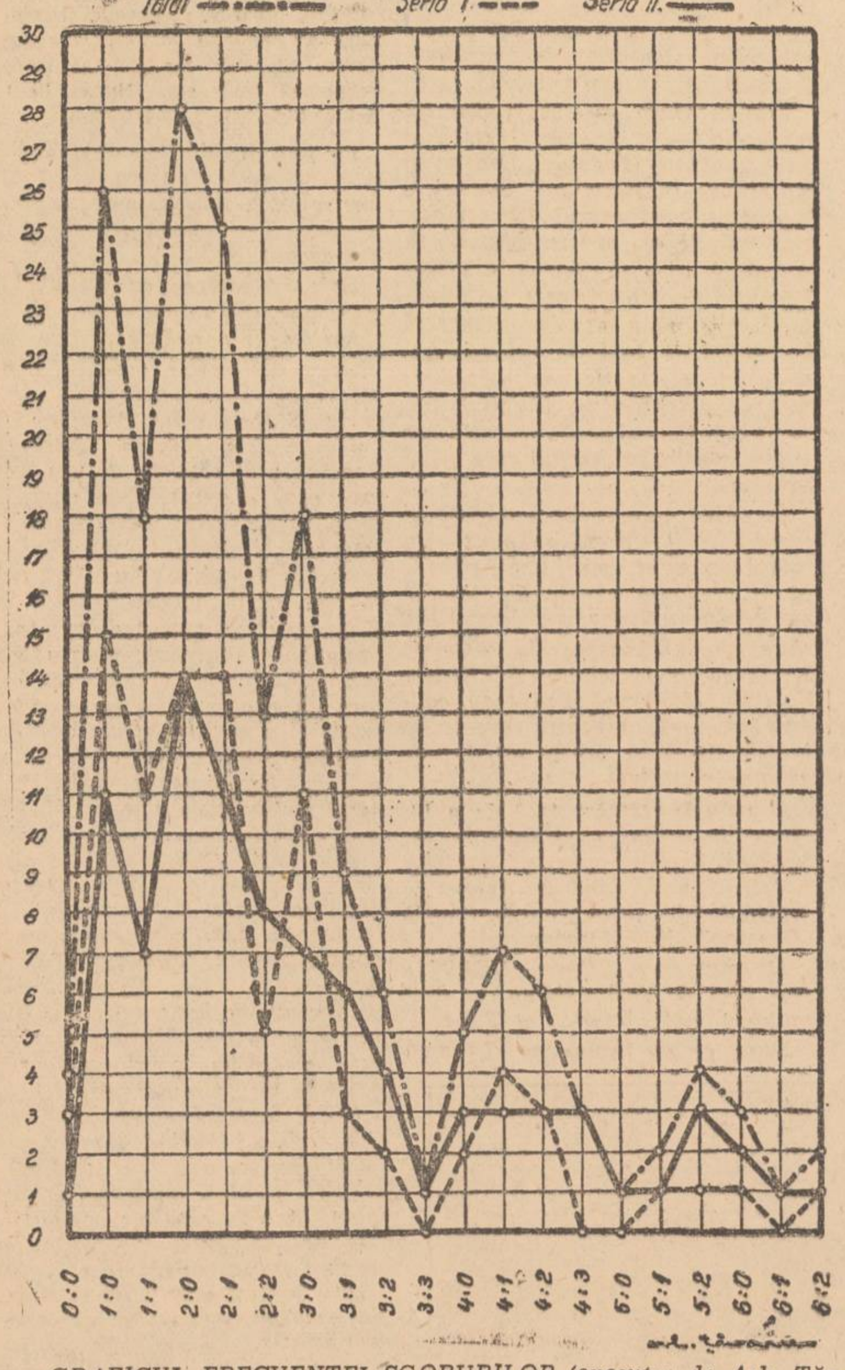

GRAFICUL FRECVENŢEI SCORURILOR (executat de Arh. Ţăranu — Timişoara).

Cum se citeşte: *scorul de 3-0 s'a înregistrat de 7 ori în seria I (linie continuă), de 11 ori în seria II (linie întreruptă), deci de 18* ***ori în total (linie-punct).***

DUPĂ TURUL DIVIZIEI B

UN GRAFIC NEOBIŞNUIT:
CE SCORURI ŞI DE CÂTE ORI S'AU REPETAT IN TURUL DIVIZIEI B

Numărul festiv al ziarului nostru ne permite să facem (lucru dificil pentru alte zile când spaţiul restrâns se opune), câteva reveniri asupra desfăşurării campionatului diviziei B de football.

După ce în anul trecut formula tranzitorie cu patru serii de câte 14 echipe s'a dovedit insuficientă când e vorba de ridicarea nivelului tehnic al football-ului nostru, în acest an s'au alcătuit numai două serii, având la baza criteriul selectiv. Rămânând în Divizia secundă numai primele 6 clasate din cele patru serii, se aştepta dela jocurile nouei Divizii un nivel tehnic ridicat şi un echilibru sensibil apropiat. Dacă în ce priveşte al doilea deziderat, echilibrul, turul Diviziei secunde a corespuns, nu se poate spune la fel şi despre cel dintâi.

Nivelul tehnic al jocurilor din Divizia B este modest sau — în orice caz — necorespunzător unor cerinţe, fie ele chiar mai uşor de împăcat.

Câteva explicaţii...

Cărui factor i se datoreste oare — ne vom întreba — acest nivel scăzut? Bineînţeles că îl vom pune în primul rând în raport cu nivelul general al football-ului nostru, pentru ridicarea căruia se duce actualmente o campanie viguroasă.

Vom putea aduce apoi problema antrenamentelor, nu peste tot atât cât s'ar cere de serioase.

Ne putem servi mai departe, căutând explicaţii, de argumentele pe care ni le aduce neaplicarea strictă a sistemelor de joc moderne.

Dar peste toate aceste condiţii obiective (şi vor mai fi poate şi altele pe care o enumerare fugitivă nu le-a putut cuprinde) noi găsim încă una, şi de nuanţă mai mult... psihologică!

Prea multă pasiune pentru puncte!

Dintru început s'a creiat în jurul Campionatului Divizionar B o atmosferă specială. Cele două serii — aşa cum erau alcătuite — şi mai ales prima cuprindeau echipe de forţe egale şi care puteau emite la începutul sezonului — absolut toate — pretenţii justificate la titlu.

Desrobirea sau Concordia, CFR Sibiu sau Ţesătoria — în prima serie — Dinamo B sau CAMT, Dermata sau Metalochimic — în cea de-a doua — porneau în competiţie toate cu aceiaşi cotă a şanselor. Conştiente fiind fiecare din cele 28 de echipe de şansele adversarului şi de importanţa fiecărui punct, campionatul a început nervos, dela prima etapă cu „matchuri derby", incidentele n'au întârziat să apară şi astfel ne-am găsit în situaţia de a vedea toate echipele Diviziei B luptând numai pentru puncte şi neglijând total latura tehnică, spectaculară a footballului.

Superlative

Cele mai multe puncte în clasament: Textila Sf. Gh.: 19.

Cele mai puţine puncte în clasament: Desrobirea: 5.

Cele mai eficace atacuri:

In seria I: Textila şi CFR Sibiu cu câte 31 goaluri.

In seria II: Metalochimic Reşiţa cu 31 de goaluri.

Cele mai slabe atacuri:

In seria I: CFR Ploeşti cu 10 goaluri.

In seria II: Aurul Brad cu 13 goaluri.

Cele mai slabe apărări:

In seria I: Desrobirea (a primit 25 de goaluri).

In seria II: CAMT (a primit 27 de goaluri).

Cele mai bune apărări:

In seria I: Concordia Ploeşti (a primit numai 11 goaluri).

In seria II: CFR T. Severin (a primit numai 16 goaluri).

Cele mai multe victorii: Textila Sf. Gh. şi Metalochimic — Reşiţa: 8.

Cele mai puţine victorii: Desrobirea şi CAMT: 2.

Cele mai multe înfrângeri: Desrobirea (10)

Cele mai puţine înfrângeri: Textila CFR Sibiu şi CFR Galaţi (2).

Este drept că prin acest sistem s'a reuşit să se menţină în amândouă seriile un interes permanent pentru competiţia în sine. In prima serie, aproape jumătate din numărul echipelor (6) a trecut — în 13 etape — pe la locul întâi; iar în seria a doua după ce au condus plutonul pe rând cinci echipe, a terminat primul Dinamo B, venind de pe locul 14!!..

Consecinţe...

Normal era ca într'o întrecere atât de pasionantă să apară destul de des incidentele. Nu ne face plăcere să le amintim dar ele se cunosc îndeajuns, mai ales de spectatorii din unele oraşe devenite aproape de temut pentru orice echipă vizitatoare.

Şi aici trebue să ne oprim puţin şi să subliniem o altă caracteristică a turului: s'au câştigat într'un procent foarte ridicat matchurile pe teren propriu. Sunt chiar echipe care pe terenul lor n'au lăsat nici cel puţin un punct, ca Textila Sf. Gheorghe şi Dinamo B care sunt leaderi tocmai mulţumită faptului că n'au făcut nici un draw acasă.

Lăsând incidentele şi greaua vincibilitate pe teren propriu, consemnăm printre consecinţele echilibrului disputelor scorurile strânse şi goalaverrage-ul mic al celor mai multe echipe.

1-0, 2-1 şi 2-0 sunt cele mai frecvente rezultate din tur, iar în ce priveşte goalaverrage-ul numai una dintre cele 28 de echipe îl are mai mare ca... 2! In rest (fie că îl au cu plus sau cu minus) toate celelalte au goalaverrage apropiat de unitate.

Am dat toate aceste exemple care ilustrează tăria luptelor, pentru a dovedi că toate matchurile au fost disputate, echipele având unica preocupare de a-şi apropia punctele pus în joc. In aceste condiţii deci nivel tehnic ridicat e greu de pretins.

Scurte remarci tehnice

Numeroasele jocuri pe care le-am văzut în Capitală (unde având trei echipe de Divizia B, ne-au vizitat încă douăzeci din ţară) precum şi relatările corespondenţilor noştri, ne-au întărit o impresie de ansamblu asupra nivelului tehnic al Diviziei B pe care impresie o vom concretiza în câteva puncte schematice:

Echipele seriilor

Iată cum ar arăta „echipele seriilor", alcătuite în baza comportării jucătorilor dela match la match, a constanţei şi a valorii lor tehnice:

Echipa seriei I nu respectă cu rigurozitate posturile, dar jucătorii buni joacă deobicei bine ori unde-i aşezi. Aşa că... iată echipa noastră:

GEANA (Grafica MSB); ILIUŢAN (CSU Iaşi); MARINESCU (Desrobirea); SCHREINER (CSU Iaşi); TOPŞA (Concordia Pl.) HAD NAGY (Textila Sf. Gh.); CIOBANU (Ţesătoria Piteşti); CUCERAC (CFR Sibiu); ZAPIS II (CFR Gal.); LEMNRAU (Arlus Bacău); MOTRONEA (Concordia Ploeşti).

Echipa seriei a II ne-a fost trimisă de d. Arh. D. Ţăranu din Timişoara şi arată astfel:

MATEI (Minerul Lupeni); MAIOGAN (Metaloch. Reşiţa); CIOBOATĂ (Dinamo B); TEODORESCU (Dinamo B); ŢIGU (Aurul); TIPEI (CFR Arad); BOJOCHI (CAMT); LUDVIG (CFR T. Sev.); ERDELI (CFR Oradea); MICŞA (Şurianul); BOTH (Dermata).

In primul rând — şi vom începe cu constatările negative — majoritatea jucătorilor au o redusă tehnică individuală. Am văzut o mulţime de footballişti cu pretenţii şi cu mulţi ani de activitate care încă nu ştiu passa corect, nu ştiu să oprească balonul convenabil şi care nu ştiu nici să-l conducă păstrându-l la picior.

Jocul cu capul este deasemenea o lacună, cu atât mai gravă la jucătorii de apărare. Am văzut apoi foarte puţini jucători care să tragă la fel de bine cu ambele picioare. Nu de puţine ori am asistat la ratări de goaluri gata făcute, din pricină că atacantul respectiv întârzia o clipă pentru a-şi trece mingia (luăm cazul cel mai frecvent) de pe stângul pe dreptul.

Şi fiindcă suntem la acest capitol vom repeta o observaţie făcută şi în alte rânduri: atacanţii noştri nu ştiu să tragă la poartă. Shooturile „milimetrice" sau „razante" sau „barele" sunt nu aşa cum se spune „ghinionul nostru" sau „norocul portarului", ci de cele mai multe ori consecinţa insuficientei pregătiri a celui ce trage sau — foarte des — a poziţiei nepotrivite din care a shootat.

De aici, numărul mic de goaluri şi... expresia tipizată a unor corespondenţi: „localnicii au dominat tot timpul, dar au avut ghinion la poartă"...

Tot la observaţiile — mai bine zis „reproşurile"—tehnice, constatăm aplicarea strâmtă a sistemului WM care la unele echipe a devenit aproape o obsesie şi pe care unele (mai ales cele în deplasare) îl practică, datorită coeficientului mare de siguranţă pe care-l oferă în apărare, cu o rigiditate exasperantă.

Radu Urziceanu

(Continuare în pag. 6-a)